

Айна ақпарат

Абай облысында жаңа инвестициялық жобалар жүзеге асырылады

Облыс әкімі Берік Уәлидің төрағалығымен инвестиция тарту бойынша өңірлік үйлестіру кеңесінің кезекті отырысы өтті. Жиында жалпы құны 54 млрд теңгеден асатын 7 ірі жоба қаралды. Бұл жобалар өңірдің өнеркәсіп, ауыл шаруашылығы, логистика және туризм салаларындағы жаңа өндірістерді іске қосуға, жаңа жұмыс орындарын ашуға және инвестициялық белсенділікті арттыруға бағытталған.

Отырыста ұсынылған жобалар Семей қаласы, Жарма, Жанасемей, Бородулиха және Аягөз аудандарында жүзеге асырылмақ. Инвесторлар гастро-парк ашу, ағаш өңдеу өнеркәсіптік паркін салу, дөңді дақылдар мен күнбағысты тамшылатып суару арқылы өсіріп, қайта өңдеу, теріні қайта өңдеу негізінде жемдік қоспа шығару, қойма логистикасын дамыту, қонақүй кешендерін салу сияқты жобаларын таныстырды. Аталған жобалар жүзеге асқанда мыңнан астам жаңа жұмыс орны ашылады деп жоспарлануда.

Аймақ басшысы инвестициялық жобалардың өңір үшін маңызы зор екенін атап өтті.

«Бұлардың барлығы – облыстың әлеуметтік-экономикалық ахуалын жақсартуға бағытталған ірі жобалар. Жаңа өндіріс құрылады, жаңа жұмыс орындары ашылады. Сондықтан облыстық, қалалық, аудандық деңгейде әкімдік тарапынан жан-жақты қолдау көрсетеміз», - деді облыс әкімі.

2025 жылдың басынан бері өңірде іске асырылып жатқан инвестициялық жобалардың саны 29-дан 97-ге дейін артты. Тартылған инвестиция көлемі 2,2 трлн теңгеден 3,5 трлн теңгеге дейін ұлғайды. Оның ішінде 50 жоба Ұлттық цифрлық инвестициялық платформаға енгізілген.

Абай облысының әкімдігі.

Kaspi QR

Жазылым үшін ақысын төлеу
Оплата за подписку

«Қалба тынысы» газеті
Газета «Қалба тынысы»

Жол көлік оқиғасы неге азаймай түр...

Қазіргі уақытта күнделікті жаңалықтардан немесе ел ішіндегі хабар-ошардан «жол көлік оқиғасынан қаза тапты» - дегенді естігенде жаныңыз түршігеді. Адам баласы болған соң бір жерден екінші мекенге сапар шегу – ол тіршіліктің ажырамас бөлігі. Қажеттілік туындап тұрған соң, уақытпен санасқан қоғам автокөлікті – жедел әрі ыңғайлы құрал ретінде таңдайды. Жеке көлігі болмаса, такси шақырады. Қалаға-ауылға қатынайтын көлік саны артқан. Жол жүру күнделікті өмірдің дағдылы көрінісіне айналды.

Алайда сол дағдының астарында қауіптің бары ескеріле ме? Көлікке отырған адамның барлығы сапарын сәтті аяқтай бермейді. Мақсат қойып, жолға шыққан соң әртүрлі жүргізуші кездеседі. Бірі жылдамдықты шектен тыс асырып, жеделдете жүріп бара жатады. Тіпті кейде қолында смартфон, жолға да телефонға да телміріп отыратын жүргізушілер де кездесіп жататыны жасырын емес. Бір сәттік асығыстық, ережені елемей немесе салғырттық – орны толмас қасіретке ұласып жатыр. Таңнан кешке дейін мыңдаған көлік жолға шығады. Бірақ оның бәрі баратын жеріне аман жетеді деп айта алмайсыз. Олай болса, жолдағы жауапкершілік пен жүргізуші мәдениетінің жай-күйі қандай? Мәселенің мәніне үңіліп көрейік...

Сандар не дейді?

Күн сайын жол апатынан қаза тапты немесе жарақат алды деген жаңалық күн құрғатпай айтылып жатады. Осы орайда 2025 жылдың алғашқы тоғыз айында Қазақстан жолдарында тіркелген апаттар жайлы мәліметтер көңіл көншітпейді. Ел аумағында 26127 жол-көлік оқиғасы орын алған, бұл – өткен жылдың дәл осы кезеңімен салыстырғанда 35,4%-ға көп. Мұндай өсім жол қозғалысы қауіпсіздігі саласындағы жағдайдың күрделенгенін айқын көрсетеді.

Жол апатының көбеюі салдарынан жарақаттанғандардың да саны артқан. Биыл 37408 адам түрлі деңгейде жарақат алған, бұл көрсеткіш өткен жылмен салыстырғанда 40,1%-ға жоғары. Сарапшылардың айтуынша, мұндай өсімнің негізгі себептері – көлік санының күрт артуы, жол инфрақұрылымының жетілмегендігі және жүргізушілердің тәртіп бұзуы. (Біздің ауданда жөнделген теп-тегіс жолда жылдамдықты асыратындар да апатты қолдан жасап отырғанын айта кеткен оң.)

Биылғы деректерде ел бойынша қайтыс болғандар саны 3,1%-ға азайғаны байқалады. Ал тоғыз айдың қорытындысымен жол апаттарынан 1699 адам көз жұмғаны белгілі болып отыр.

Еліміздегі жол-көлік апаттарының осылай өсуі – көлік қозғалысын басқару жүйесін қайта қарау, жол инфрақұрылымын жетілдіру және жүргізушілердің жауапкершілігін арттыру қажет екенін дәлелдейді.

Жауапсыз жүргізуші қауіпті

Жол көлік оқиғасының артып бара жатқаны аландатар оқиға екенін алға тартқан Мәжіліс депутаты Ерлан Саиров Парламент қабырғасында көтерген. Ол онда Ішкі істер министрі Ержан Сәденовке сауал жолдап, бүгінде елімізде жүргізуші куәлігінсіз рөлге отыратындардың қатары артып жатқанын айтқан-ды.

Мәжіліс депутаты мінберде жүргізуші дайындайтын автомектептердің жауапкершілігін

күшейтуді, олардың оқыту сапасы мен бақылау жүйесін қайта қарауды ұсынды. Өйткені депутат айтқандай, кейбір мекемелерде формальді түрде білім беріліп, салдарынан жолда тәжірибесіз, бейқам жүргізушілер саны көбеюде.

Депутат такси қызметін ұсынатын онлайн платформалар (мысалы, Yandex Go, inDriver т.б.) арқылы жұмыс істейтін кей жүргізушілердің құжаттарының дұрыстығы, денсаулық жағдайы, кәсіби тәжірибесі тексерілмейтіндігіне де тоқталды. Оның айтуынша, бұл – жолаушылардың қауіпсіздігіне салғырт қарау. Сондай-ақ Е.Саиров такси сервистерінің заң алдындағы жауапкершілігін арттырып, жолаушы қауіпсіздігіне қатысты нормативтер енгізуде шетелдік тәжірибеге сүйенген дұрыс дейді.

– Мәселен, АҚШ-та жүргізушілерге қойылатын талап өте қатаң. Такси қызметін көрсету үшін әрбір жүргізушінің жеке басы, денсаулығы, соттылығы, жүргізуші куәлігі, тынығуы толық сүзгіден өткізіледі. Егер жүргізуші жолда жылдамдықты шектен тыс арттырар болса, онда жол полициясы айыппұл салып, бірден Uber жүйесіне мәлімет жібереді. Ол дереу жүргізуші аккаунтын 2 жылға жауып тастайды екен. Біздің елімізде де осындай шаралар енгізілуі тиіс. Өйткені жолда азаматтардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету майданға айналып отыр. Осы майданда заң мен тәртіп үстемдік етуі керек», – деді Ерлан Саиров.

Сергіткіш сусын ажалға себеп пе?

Сарапшы мамандардың сөзіне сенсек, жол апатының үштен бірі жүргізушілердің белгіленген жылдамдықтан асып кеткендігінен, рөлде ұйықтап кету, қарсы жолаққа шығып кетуінен болуда. Осының салдарынан қаншама отбасы қара жамылып отыр. Жасыратыны жоқ, жолда жүйткіген такси жүргізушілердің дені жастар. Олар өздерін аямастан демалыссыз дамыл таппай үш-төрт рет қалааралық рейс жасап, жолаушылар тасымалдайды. Жол бойы сергіткіш сусын ішіп, шаршағанын басқан болады. Алайда шаршауды шала басатын мұндай сусынның әсері

басы 1 - бетте

жоғалғанда оқыс оқиға ұрынатын сәттер аз емес.

Шыны керек, кейде түн ортасында сырт қалаға сапарлататын сәттер болады. Түн ауғанда таксимен шығу қорқынышты. Бірақ асыққанда басқа амал бар ма? Тәуекел деп, такси қызметіне жүгініп жатамыз. Алайда, такси тізгіндеушілердің көбі жолда қалғып-мүлгіп отырады. Жолда энергетик ішіп, шала ұйқысын ашқан болады. Бірақ ол адамның шаршағанын баса ма? Уақытша сергіткенімен, шектен тыс көп ішкенде әсері де болмай, ұйқы басып, тізгінге ие болмай қалмасына кім кепіл?

Өзі ұйқылы ояу, шаршап-шалдығып келе жатқан жүргізушінің шалағайлығына жолда жайылып жүрген мал да елене қоймасы анық. Жол бойындағы елді мекендердің ортасынан кесіп өтетін жол -бұл жауапсыздықты кешірмейді. Біздің ауданда күніне 3-4 көлік оқиғасы жол бойындағы қарасыз малға соқтығысуынан туындап отырғаны туралы Полиция қызметкерлері де жиі айтып келеді.

- Аудан тұрғындарына соның ішінде мал иелеріне Полиция тарапынан оқыс оқиғалардың алдын алу мақсатында ескертеріміз жол жиегіне малдың шықпауын назарда ұстасаңыздар дегіміз келеді. Оқыс оқиға орын алған жағдайда малдың кімдікі екенін анықтау полиция қызметкерлеріне қиындық туғызып отыр. Малдың не таңбасы не болмаса арнайы сырға -чиптері де болмай жатады. Ал жол бойындағы қарасыз малға жүйіткіп келе жатқан көліктің соғылуы салдарынан адам өміріне қауіп төндіру, жарақат алу, тіпті қаза табу жағдайы орын алады. Өңір тұрғындарына жол бойына малдың шығып кетпеуін, арнайы бақташыға баққызу немесе белгі-таңбалары болуы керектігін назарларына саламыз, өйткені ең бастысы жолаушының амандығы, -дейді қоғамдық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бөлімінің басшысы Ербол Тоқтасынұлы.

Асығыстықтың ақыры ажал құштайрады

«Сәл кешігіп барсаң, аман жетесің» деген қарапайым қағида – жол мәдениетінің ең басты негіздерінің бірі. Алайда бүгінде бұл ұстаным көпшілік санасында көмескіленіп бара жатқандай. Кейде Өскемен, Семей қалаларына жолға шыққан сайын қауіп пен үрейді бастан кешіп отырамыз. Өйткені жүргізушілердің бірі – асығыс, бірі – салғырт. Ал осы бейқамдық пен жауапсыздық адам өмірін ойыншыққа айналдырып отыр. Оған дәлел, еліміздегі жол-көлік оқиғаларынан зардап шеккендер мен қаза тапқандар саны жыл санап артып отырғаны. Бұл тек статистикалық көрсеткіш емес – бұл көз жұмған тағдырлар, қайғы жұтқан отбасы, жазықсыз құрбан болған жан-

дар. Қоғамның көкейінде қорқыныш, ал сенімінде селкеу бар. «Асығыстық апатқа апармай ма?» деген сұрақтың астарында терең аландаушылық жатыр.

Қазіргі таңда көлік тізгініндегі көпшілік уақытпен жарысқа түскен. Кешігіп қалмау үшін бағдаршамды елемейтіндер, жылдамдықты асыратындар, жаяу жүргіншілерді байқамайтындар көбейді.

Кейде қалаға кетіп бара жатқанда, қарсы беттен жарысып келе жатқан көліктерді көрсен, жүрегің аузына тығылады. Жылдамдық шектеуі деген жай сөз сияқты. Бір қолында телефонымен алысып келе жатқан жүргізуші қай жерде жол ережесін бақылайтын полиция тұрғаны туралы алдын ала бір-біріне ақпар беріп, "бар" десе ғана ереже сақтайтындар көп. Жол полициясы "жоқ" деген сөз құлағына тисе жын ұрғандай көлікті жүргізетін шоферлардың салғырттығы мен асығыстығы – тек өз өміріне ғана емес, өзгенің де тағдырына қауіп төндіреді.

Тіпті бір сәттік шешім орны толмас өкінішке ұласуы мүмкін.

Жауапкершілік – басты міндет

Жол қозғалысы ережесін сақтау – әрбір жүргізушінің азаматтық борышы мен міндеті. Алайда, өкінішке қарай, көлік тізгінін мас күйінде ұстайтындар да бар. Мұндай жауапсыздық тек жүргізушінің өз өмірін ғана емес, айналасындағылардың да тағдырын қыл үстіне қояды. Мас адамның әрекеті көбіне жазықсыз жандардың қайғысына себеп болып, олардың өмірінде өшпес жара қалдыратыны ақиқат.

Заң да мұндай қылмыстық әрекеттерге жеңіл қарамайды. Мас күйінде көлік жүргізу – қоғамдық қауіптілігі жоғары құқық бұзушылықтардың бірі болып саналады. Бұл үшін әкімшілік те, қылмыстық та жауапкершілік қарастырылған.

Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 608 -бабының 1-бөлігіне сәйкес, көлік құралын алкогольдік, есірткілік немесе уытқұмарлық масаң күйде басқару, сондай-ақ ондай адамның көлік жүргізуіне жол беру – он бес тәулікке әкімшілік қамаққа алу және жеті жыл мерзімге көлік жүргізу құқығынан айыру түрінде жазаланады.

Ал дәл осындай әрекетті көлік жүргізу құқығынан айырылған адам жасаған жағдайда, жауапкершілік әлдеқайда күшейеді. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінің (ҚК) 346-бабының 1-бөлігі бойынша, мұндай құқық бұзушылық үшін белгілі бір қызметпен айналысу немесе лауазым атқару құқығынан өмір бойына айырумен қоса, бес мың айлық есептік көрсеткішке дейін айыппұл салу, түзеу немесе қоғамдық жұмыстарға тарту,

не бес жылға дейін бас бостандығынан айыру жазасы қарастырылған.

Сондықтан теңгерімсіз тізгін – жауапкершілік жүктейтінін әр жүргізуші терең түсінуі қажет. Себебі рөлге отырған сәттен бастап адам тек өз өмірін емес, айналасындағы жолаушылар мен жолдағы өзге қатысушылардың тағдырын да қолына алады.

Аудандағы ахуал қалай?

Аудан орталығы Қалбатау ауылы тоғыз жолдың торабында орналасқандықтан да орын алып жататын жол көлік оқиғалары туралы естіп, біліп жатамыз. Барлық тұрғынның қолында нақты статистика болмаса да, үлкенді-кішілі жол-көлік апаттарының жиілеп кеткенін байқау қиын емес. Көп жағдайда оқыс оқиға болған бойда әлеуметтік желілерде тараған бейнежазбалар мен хабарламалар қоғамда қызу талқылауға түсіп, түрлі пікірлер туғызады. Бірі апатты жүргізушілердің жауапсыздығынан көреді, енді бірі жол-патрульдік полиция қызметінің бейқамдығы ма деп топшылап жатады.

Бірақ, бұл орайда құқық қорғау органдарының еңбегін жоққа шығаруға болмас. Аудандық полиция бөлімінің қызметкерлері жол-көлік оқиғаларының алдын алу, жол қозғалысына қатысушылардың жауапкершілігін арттыру бағытында түрлі профилактикалық шараларды тұрақты түрде өткізіп келеді.

2025 жылдың осы уақытқа дейінгі қорытындысы бойынша Жарма аудандық полиция бөлімі әкімшілік полиция бөлімшесі жол және техникалық инспекция тобының аға мөмавтоинспекторы полиция капитаны Кәрім Бакытжан Мұратұлының мәліметінше, аудан жалпы жол көлемі ұзындығы бойынша 1479 шақырымды құрайды. Өңірде қазіргі таңда 68 жол-көлік оқиғасы тіркелген, оның ішінде 11 адам қаза тапқан, 24-і әртүрлі дене жаракатын алған. Бұл көрсеткіш жол қауіпсіздігі саласындағы жұмыстың әлі де жетілдіруді қажет ететінін аңғартады.

- Жарма ауданы Полиция бөлімі аудан тұрғындарына жолда абай болуды, жол жүру ережесін қатаң сақтауды, үнемі ескертіп келеді. Көлік жүргізушісінің бір қателігі –өзіңізбен бірге өзгенің де өмірі мен денсаулығына зардабын тигізетін ескерсеңіздер екен. Сонымен қатар республика аумағында 18-23 қараша аралығында «Қауіпсіз жол-жедел алдын алу» іс-шарасы жүргізіліп жатқанын хабардар етеміз. Мұндай акциялардың басты мақсаты –тұрғындардың көлік жүргізу мәдениетін арттыру, жолда жауапкершілікті сезінуге шақыру және тәртіп бұзушылықтың алдын алу-дейді Бакытжан Мұратұлы.

Түйін: Мемлекет басшысының қыркүйек айында жолдаған Жолдауында да жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету мәселесі ерекше назарға алынған болатын. Апат ешқашан айтып келмейді, ол бір сәттік бейқамдық пен жауапсыздықтың салдары ғана.

Сонымен бірге әр жүргізуші мен жүргізуші жолдағы қауіпсіздікті өз өмірінің басты құндылығы деп сананып отыр. Жол – бұл тек қозғалыс орны емес, ол өмір мен өлімнің арасы. Саналы жүріс-тұрыс пен тәртіп жолдағы қайғылы оқиғалардың алдын алып, көп өмірлерді сақтап қалатыны анық. Сондықтан жолдағы әр әрекетіміз жауапкершілік пен сақтыққа негізделгені жөн.

Кәусар Арықханқызы.

ТІЛ – ҰЛТТЫҢ ЖАНЫ, МЕМЛЕКЕТТІҢ ТІРЕГІ

Кез келген елдің елдігін айқындайтын бірегей ұғым – ана тілі. Өйткені тіл – ұлттық жаны, мемлекеттің тірегі. Бүгінде мемлекеттік тілдің мәртебесі күн санап өсіп, өз тұғырына өрлеп келеді. Әлбетте, тіл тұғырдан түспеуі тиіс. Бірақ ана тіліміз ұлтымызбен бірге талай күрделі кезеңді өткергені жасырын емес. Аз-кем тоқтала кетейік.

Қазақ елі тұғырға ту тігіп, іргесін бекіткенше ұзақ та ауыр жол жүрді. «Балапан басына, тұрымтай тұсына» бытыраған кезеңдер аз болған жоқ. Еліміз «тар жол, тайғақ кешуден» өткемін дегенше талай құндылығынан қол үзіп қала жаздады. Тәубә, Тәуелсіздікпен бірге ажырап қалған ұлттық құндылықтарымыз қайта оралды. Соның бірі де бірегейі – ана тіліміз еді. Мемлекеттік тілдің мәртебесіне өсіп келеді деуіміздің сыры осында.

Дәл қазір Қазақ елі дамудың даңғыл жолына түсіп, өз бағытын тапқан мемлекет. Осы тұста тіл саясаты да тыңайып келеді. Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев та мемлекеттік тілдің мәртебесін нығайту жөнінде ұдайы айтып келеді. Мемлекет басшысы атап өткендей, барлық азаматтың мемлекеттік тілді меңгеру мәселесі саясатымыздың стратегиялық бағыты болып қала береді. Қазақ тілі – азаматтық интеграцияның тиімді құралы, мәдени-рухани тұтастықтың жарқын көрінісі. Сондай-ақ қазақ тілі ғылыми прогресс пен білімнің озық жетістіктеріне жол ашатын құралға айналуы керек.

«Бұл – тек салалық министрліктердің ғана емес, бүкіл қоғам болып шешетін тарихи міндет. Осы ретте асырасылтеушілік пен даңғазалыққа жол бермей, парасатты әрі дәйекті түрде әрекет еткен жөн. Мемлекеттік тілді оқымаған және тиісті деңгейде меңгермеген азаматтар тіл білмегені үшін қысым көрмеуге тиіс. Сонымен қатар біздің қоғамда мемлекеттік тілді үйрену, оны білуге ұмтылу қалыпты жағдайға айналуы қажет», - деді Қасым-Жомарт Тоқаев.

Шынымен де, қазақ тіліне сұраныс артқанда ғана ол көпшілік кең қолданатын тіл болмақ. Түптеп келгенде, бірнеше тіл білу – әр адамның мәдениеттілігінің белгісі. Ал мемлекеттік тілді, әсіресе ана тілін, яғни қазақ тілін білу – қандай да бір азаматтың мәдени өресі, азаматтық жауапкершілігі қаншалықты биік екенін білдіреді. Сондай-ақ, Мемлекет басшысы айтқандай, әрбір азаматтың қаншалықты патриот екенін көрсетеді. Мұны Президенттің:

– Жалпы, мемлекеттік тіл төңірегінде оң көзқарас ұстану қажет. Тіл мәселесіне қатысты барлық пікірталас этникалық емес, азаматтық және саяси сипатқа ие екенін түсіну маңызды, – деген сөзінен аңғаруға болады.

Қиын-қыстау кезеңдерде қол үзіп қала жаздаған ұлттық құндылықтарымыз бар дедік. Бұған салт-дәстүріміз, ұлттық ойындарымыз, ұлттық мейрамдарымыз – тұтастала алғанда тарихымыз бен мәдениетіміздің құнды бөлшектері кіреді. Ал осының бәрін қайта жандандыратын басты құрал да – ана тіліміз. Сондықтан ел мұрасы бүтінделсін десек, ең бірінші мемлекеттік тілдің еңсесі тіктелуі тиіс. Бұл бағытта атқарылып жатқан жұмыс аз емес. Ел билігі де осыған мүдделі. Бүгінде ел ертеңі жастар ұлттық құндылықтарға үйірсок бола бастады. Бұл олардың әрбір ісінен, талғамынан аңғарылады. Бұл мемлекет тарапынан жүргізілген ауқымды жұмыстың жемесі деуге болады.

Ерлан Бибатишаев,
Жарма аудандық сотының судьясы.

БАЙДОСОВТЫҢ КҮРЕС ЗАЛЫ АШЫЛДЫ

Алматы қаласында таяуда "Қазақ спорты және туризм" академиясының жанынан жаңадан спорт кешені ашылып, оған даңқты балуан жерлесіміз Қабден Рахманқұлұлы Байдосовтың есімі берілді.

Ашылу салтанатына жан-жақтан көптеген атақты адамдар, Қабден ағаның көзін көрген әріптестері, туған туыстары, балуандар қатысты. Су жаңа күрес кешенінің кіре берісіне керілген ал қызыл лентаны Академияның ректоры Қайрат Закарьянов пен Олимпияда чемпионы Юрий Мельниченко кесті. Қазақстанның Білім және Ғылым министрлігінің өкілі Ақерке Абылайханқызы құттықтау сөзін арнады. Қарасаң көз тойтын зәулім залдың төріне Қабден Байдосовтың портреті ілінген, бірнеше күрес кілемі төселген. Осы жерде даңқты жерлесіміздің өмір жолын қалың оқырманға айта кетейін.

Қабден Рахманқұлұлы 1934 жылы Семей облысы, Жарма ауданы Скотовод (қазіргі Жарық) кеңшарына қарасты Арғымбай ауылында дүниеге келген. Осы ауылда бала жасынан ерте еңбекке араласып, сол кездің өзінде ақ ерекше дене бітімімен, қарулылығымен, өзі құралпас балалардың арасында дараланып тұратын. Оқу бітірген соң Алматының дене шынықтыру институтына түседі. Еңбекпен шындалған құрыш денелі жас жігітті күрес залынан байқап қалған атақты тренер П.Ф. Матушак өз қарамағына алып баули бастайды. Табиғи күшімен, тума дарынымен бірден көзге іліне бастаған ол жаттықтырушының сенімінен шыға біледі. Айналдырған екі жылдың ішінде мен-мен деген Одақтың балуандарын қоғадай жапырып, 1955 жылы еркін күрестен қазақ жастары арасынан тұңғыш "СССР

Қ. Байдосов еді, бір күні одақтың бас жаттықтырушысы Қабден сені Алматыға емтиханға шақырып жатыр, әлі алда талай жарыстар болады ғой, оқудан қалуға болмайды деген сылтаумен қайтарып жібереді. Өз жаттықтырушыларына жау тандап қараған мен көздерімен жер шұқыған олардан қайран жоқ еді. Сол жолы Әлем чемпионатына өзінен оңбай жеңіліп жүретін Ресейдің, Балаев деген балуаны барып чемпион болып оралады. Мұндай әділетсіздікке ердің-ері ғана шығар еді, батыр балуан адал еңбегін жалғастыра береді. Өткен қазіргі егемендігіміз болғанда талай әлем шырдарын бағындырар еді амал қанша өмір жалғаса берді.

Қазақ спорт және туризм академиясында кафедра меңгерушісі болады. "Қазақстанның еңбек сіңірген жаттықтырушысы" атағы беріледі (1964ж). Қазақстанның күрестен құрама ко андасын жаттықтырады. Ә. Айханов, А. Ғабсатаров, А. Бұғыбаев, А. Сәмкин, С.

гі өтті. Құрметті қонақтардың қатарында, Қабден Байдосов, А. Бұғыбаев, Д. Биткөзов т.б болды. Шалғайда жатқан ауылда мұндай дәрежедегі жарысты өткізу біріншіден Байдосовтың үлкен беделі болса, екіншіден сол кездегі ауыл спортын дамытуға орасан еңбегін сіңірген кеңшар басшысы К. Мұсажановтың еңбегі еді. Қазақтың біртуар азаматы өмірінің соңына дейін еңбектен қол үзбей 1997 жылы пайғамбар жасында Алматыда дүниеден озды. Артында Ахметжан, Данара, Гүлнара есімді балалары қалды, немере шөберелері бар.

Ерен еңбегі ескеріліп Алматы қаласының бір көшесіне Қ. Байдосовтың есімі берілді. Жылда інісі Нұрғали Рахманқұлов Алматыда-Берік Аманбаев, Қайрат Закарьяновтың қолдауымен Байдосовты еске алуға арналған күрес фестивалін ұйымдастырып өткізіп келеді. Міне, биыл да XXVIII-рет өткізіліп отырған күрес фестиваліне жерлесі ретінде арнайы шақырылып қонақ болып қайттым. Күрес фестиваліне сонау Якутиядан, Байдосовтың шәкірті, 1956 жылғы Мельбурн Олимпиадасының күміс жүлдегері, СССР дің екі дүркін чемпионы Александр Иванов арнайы келді. А. Жакупов, Еремек аға т.б сыйлы қонақтар болды. Қазір мықтылығымен әлемді мойындатып жүрген бауырлас Қырғыз елінің балуандары келді. Күрестің бірнеше түрінен атап айтсақ "Қазақ күресі", "Еркін күрес", "Дзю-додан" жарыстар болды. Өте тартысты өткен жарыс жеңімпаздарына медальдармен қоса, арнайы сыйлықтар, дипломдар табысталды.

Сөз соңында айтарым, осындай қазақтың даңқты балуаны ескерусіз қалмауы тиіс. Себебі даңқы асқан балуан спорттың ғана серкесі емес бүкіл халықтың арқа сүйер батыры, кейінгі жастарға үлгі болар мақтанышы болуы керек. Сондықтан, Жарманың атын бүкіл Қазақстанға одан әрі Кеңес Одағына танытқан Қабден Байдосовтың атына аудан орталығы Қалбатаудан бір көшенің аты берілсе деген ұсыныс тілегім бар. Мұны қолдайтын жерлестер өз пікірлерін айтып жаза жатар.

Тілектес ШАЛЖИЕН
"Жарма ауданының құрметті азаматы" ҚР. "Құрметті байланысшысы" "Қазақ

БАТЫР БАЙДОСОВ

Суретте: Еркін күрестен Қазақстанда тұңғыш рет КСРО спорт шебері атанған Қабден Байдосов.

Құйылған дене құрыштан.
Сөздері өткір қылыштан.
Қазақ үшін біртуар,
Батыры шыққан шығыстан.

Соғыстың тиді зардабы.
Ұйқысыз өтті таңдары.
Даладан астық тасыды,
Өгізбен сүйреп арбаны.

Бұқа мойын шот маңдай.
Білегі күрзі шоқпардай.
Бура санды денесін,
Қорғасыннан соққандай.

Асқақ еді арманы.
Күрес болды бар жаны.
Әлемге үлкен таныттың,
Кішкене ғана Жарманы.

Қаптағай құрыш денелі.
Тек күшіне сенеді.
Ішінен шыққан қазақтың,
Тұңғыш "Спорт шебері".

Әділдік болған ұраны.
Жазылар талай жыр әлі.
Қалбатаудан түлеген,
Алатаудың қыраны.

Одақта қарсы таппады.
Алдына келсе таппады.
Алар еді, әлем алтынын,
Орыстарға жақпады.

Сондай кезде күйіндің.
Қарсыласқа шүйілдің.
Ақтамберді бабаңның,
Аруағына сыйындың.

Өтсе де алтын дәуірің.
Тимеген жерге жауырын.
Жолыңды жалғап келеді,
Нұрғалидай, бауырың.

Тілектес ШАЛЖИЕН

спорт шебері" атағын алады. Қазақстанның 6-дүркін чемпионы, Спартакиада чемпионы атағын жеңіп алады. КСРО ның құрама командасына мүше болып қабылданады.

Бірақ ол кез қолда билік жоқ, Мәскеуге жалтақтап қараған күндер еді. Одақтың атқарғы жер жарып жүрген талай апай-төс балуандарының жауырынын жер иіскетіп жүрсе де не Әлем біріншілігіне, не Олимпияда ойындарына жібермейді. 1959 жылы Мәскеуде одақтың құрама командасы әлем біріншілігі алдында оқу жаттығу жиынын өткізеді, 62 кг салмақта басты үміткер

Мұқашев, Ж. Жарқынбаев, Р. Нұрманов сынды атақты күрес шеберлерін тәрбиелеп шығарады. Бапкерлік ерен еңбегін байқаған Одақтың басшылары Қ. Байдосовты алыстағы Куба еліне жібереді, онда да жаттықтырушы қызметін абыроймен атқарған ол, Куба балуандарын екі жылдың ішінде әлемдік аренаға алып шығады. Бұрын ешкім білмейтін Куба балуандарымен содан бастап қазірге дейін, әлемнің барлық елдері санасатын болды. 1987 жылы туған жері Жарық ауылында "Қазақша" және "Еркін күрестен" жасөспірімдер арасында Қазақстанның біріншілі-

МАМАНДАР ЕСКЕРТЕДІ!**ҚҰРМЕТТІ АТА-АНАЛАР!**

Сіздің және балаларыңыздың қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында, төтенше жағдайларда қалай әрекеттену керектігі жөнінде балаларыңызбен жиі әңгімелесіңіздер.

Ең бастысы: балаға өрт қаупінен аулақ жүруге үйретіңіз.

Өрт туындағанда, маңайда ересек адамдар болмаса, балалар келесі әрекеттер жасау керек:

№ 1 ереже. От шағын болса, оның үстіне дереу қалың мата немесе көрпе жауып, су немесе топырақ шашып сөндіріп көруге болады.

№2 ереже. От сөнбесе, дереу үйден шығып, қауіпсіз жерге қаш. Содан кейін өрт сөндіру қызметіне «101» телефоны бойынша хабарлас немесе көршілердің хабарласуын сұра.

№ 3 ереже. Жанып жатқан пәтерден шыға алмайтын болсаң, дереу «101» телефонына хабарласып, өрт сөндірушілерге нақты мекенжайды және пәтердің нөмірін айт. Кейін терезеден көршілер және көшеде өтіп бара жатқан адамдарды дауыстап көмекке шақыр.

№ 4 ереже. Өрт кезінде оттан да түтін қауіптірек. Тыныс алу қиындағанын сезсең, тізерле немесе шығатын есікке қарай өрмеле, себебі төменде түтін азырақ.

№ 5 ереже. Егер бөлмеге түтін кірсе, киіміді сулап, басыңды суланған сүлгімен жауып, еңкейіп немесе өрмелеп бөлмеден шығу қажет.

№ 6 ереже. Өрт болғанда лифтке отырушы болма. Себебі ол қабат арасында тоқтап қалуы мүмкін.

№ 7 ереже. Өрт сөндірушілер келгенде оларды мұқият тыңдаушы бол. Олар сені қалай құтқару керектігін біледі.

Құрметті ата-аналар, егер балаларымызды отпен абай болуға және тиімді құтқарылу тәсілін таңдауға үйретпесек, олардың жарақаттануы мен қаза болуына кінәлі өзіміз боламыз. Құтқарылу мүмкіндігі әрқашан да болады. Балаңыз, отпен ойнау тек өзінің ғана өліміне емес, өзге адамдардың да өліміне әкеліп соқтыратынын жадына сақтасын!

Газ плитасын өз бетіңмен қосышы болма!

Орманда жағылған от сөнгеніне көз жеткізбей кетпе!

шырпымен ойнама

электр құралдарын қараусыз қалдырма

жасалған гирляндаларды ойыншықтар қолданба

жарамсыз және қолдан петардалар- қауіпті

ЭЛЕКТР ҚҰРАЛДАРЫНДАҒЫ ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ

Тұрғын үйлердің өртке қарсы жағдайын талдау олардың қауіпсіз қолданылуы негізінен электр жабдықтары, электр қондырғыларымен құралдарының техникалық жағдайына байланысты екендігін көрсетеді. Өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етудің бірыңғай жалпы әдісі, сонымен қатар электр жабдықтарының өрт қауіпсіздігінің жеке әдісі жану көзінің пайда болу қаупін, тез жанғыш ортаның, өрттің таралу жолдарының пайда болуын жоюды немесе шектеуді көздейді. Өрт қауіпсіздігі талаптарымен элетротехникалық және жылыту қондырғыларын құру мен пайдалану кезінде орындалатын ережелер белгіленген, оларды орындау өзіңді өрттің пайда болу қаупінен барынша қауіпсіздендіру мүмкіндігін береді.

Электр құралдарын пайдаланған кезде:

- электр қуатын қабылдағыштарды (электр құралдарын) оларды дайындаушы мекемелердің нұсқаулықтары талаптарына сәйкес келмейтін немесе ақаулығы бар болған жағдайларда қолдануға, сонымен қатар зақымданған немесе қорғағыш белгілерін жоғалтқан оқшаулаулары бар электр сымдары мен кабельдерін пайдалануға;
- тежегіштердің балқығыш ендірмелері жанып кеткен жағдайда қолдан жасалған ендірмелерді қоюға болмайды, бұл барлық электр сымдарының қызып кетуіне, олардың қысқа тұйықталуына және өрттің пайда болуына әкеліп соғады;
- ашық электр сымдарын бояуға немесе үстінен түс қағаз жапсыруға;
- ақаулы ажыратқыштарды, розеткалар мен патрондарды қолдануға;
- электр шамдарын жанғыш материалдармен жабуға;
- жылу реттегіші жоқ немесе ақаулы электр жылытқыш құралдарын пайдалануға тыйым салынады.

МҰЗ ҮСТІНДЕ АБАЙЛА

Әр су қоймасының мұз құрылымы бірдей емес, бір жерлердің мұзы қалың, енді бір жерлерде мұз жұқа болуы мүмкін.

Сондықтан жолдарда, қар күртіктерінің астында, құламалы жағалардың маңында, қамыс арасында, жарқабақтардың астында, өзендер мен жылғалардың құйылысында мұз жұқа болып келеді де адамның салмағын көтермейді. Егерде өзен бетінде еріген су болса, ол жерлерде жүруге болмайды. Мұз бұзылар алдында, одан сарт-сұрт дыбыстар естіліп, мұздың сыртқы түрі өзгеріп, бетіне су шығады. Мұз жарылып, көлік ішінде қалғанда дереу одан шығып, қауіпсіз жаққа жылжыған жөн.

Барлық сақтық шараларына қарамастан, мұз жарылып кетсе, үрейге берілмеген дұрыс. Су ағыны жүретін ойықтың шет жағына жылжу қажет. Ол адамның мұз астында қалмауына кепіл болмақ. Ойықтың шетіне жеткен соң, оған арқаңызды тіреп, сол аяқты судан суырып, мұз бетіне шығару керек. Мұз ойылмай ұстап тұрған жағдайда, абайлап арқаға аударылып, өзен жағасына қарай баяу жорғалау керек. Құрғақ жерге шыққан соң, жылдам жылынбаса салқын тиеді. Көз алдында біреу мұз астына түсіп кетсе, құтқару үшін қандай да таяқ, бақан немесе тақтай алып, баяу қозғалып ойыққа жақындаған жөн. Белбеу, белбеулі сөмке немесе шаңғы таяқшасын созуға жеңіл болатын жерге жорғалау керек. Судағы адам созылған затты ұстап алған жағдайда, оны мұқият судан шығару керек.

Мына ережелерді естен шығармаған жөн:

- Жұқа, қатпаған мұз бетімен жүрмеген дұрыс.
  - Мұздың бөлек телімдеріне топталып тұруға болмайды.
  - Мұздағы шұңқырларға, жарықтарға, ойықтарға жақын тұруға болмайды.
  - Қараңғыда мұзбен жүру қауіпті.
  - Өткел жоқ жерден мұз үстімен автомобильмен өтуге болмайды.
  - Егер мұздың түсі көгілдір болса берік қатқаны, ақ түсті болса беріктігі екі есе төмен.
- Мұз үстінде қауіпсіз жүру үшін:
- жалғыз адамға 12 см;
  - топ адамдар үшін 15-20 см;
  - жоғарыдан мұз үстінде сырғанау үшін 25 см; жеңіл көлік үшін 35 см жоғары; жүк көліктеріне 50 см жоғары; трактор өтуге қауіпсіз қалыңдық 70 см жоғары болуы қажет.
- Осынау ережені үлкендер ескеріп қана қоймай, балаларға да үнемі үйретіп отырғандары жөн.

ТҰРҒЫНДАР НАЗАРЫНА!

Аязға төзімді аяу – райының басталуына байланысты пешті жылытуға профилактикалық тексеру жүргізу, пештер мен мұржаларды таза-лау, жарықтарды жөндеу және әктас растрмен әктеу қажет.

Түтіндіктерді тексеру кезінде тартқыштың болуына ерекше назар аудару керек.

Үйдегі электр сымдарының бүтіндігін және электр жылыту аспаптарының жарамдылығын тексеру.

Газ жабдығы мен газ плитасының жарамдылығын тексеру.

Мүмкіндігінше үй-жайларды улы газдың шоғырлануын бақылайтын автоматты құралдармен қамтамасыз ету. Өрт қауіпсіздігі ережелерін сақтаңыздар!

КӨМІРТЕГІ ТОТЫҒЫ

Көміртегі тотығы адамдар үшін өте улы. Олармен улану денсаулыққа үлкен зиян келтіруі мүмкін және өлімге әкелуі мүмкін!

Улы газ салдарынан пайда болады оттегінің жетіспеушілігі кезінде жану.

Көміртегі тотығының себептері:

Бітелген түтін мұржасы немесе ағып жатқан түтін мұржасы пештің қақпағын уақтылы жаппау, таза ауаға жеткіліксіз қол жеткізу, нашар тарту пеште немесе Каминде жанып тұрған отын пештің жылу алмастырғышындағы жарықтар үй ішінде немесе гаражда гриль жасау су жылытқыштың тоттанған немесе ажыратылған желдеткіш құбыры жануды тұрмыстық газ жетіспеушілігі жағдайларында оттегі және нашар желдету өрт (адамның өрт ошағында болуы) дыбыссыз көлік кез-келген оттың жануы жабық үй-жайда жоқ, ауа ағымын Көміртегі тотығының иісі жоқ, сондықтан оны тану өте қиын!

Көміртегі тотығымен уланудың белгілері (бір-біріне белгілер болуы мүмкін): бас айналу, бастың ауыруы және пульсациясы, бас ауруы, жүрек айну, құсу, тұншығу, енгізу, жөтел, көздің сулануы, шаршау, бағдардың бұзылуы, естен тану.

Көміртегі тотығымен улану кезіндегі алғашқы көмек:

Жеңіл улану кезінде (бас айналу және жүрек айну) - жәбірленушіні көміртегі тотығының әсер ету аймағынан тез шығарып, таза ауа ағынын қамтамасыз ету (терезелер мен есіктерді ашу) Егер жәбірленуші есінде болса-аммиакты иіскеп, денесін ысқылап, қатты шай немесе кофе ішіп, жедел жәрдем шақырыңыз.

Егер зардап шеккен адам ес-түссіз болса, жедел жәрдем келгенге дейін дереу жасанды тыныс алуды бастаңыз.

Назар аударыңыз! Көміртегі тотығымен жеңіл улану кезінде де, зардап шеккен адамды оның жағдайы толығымен қалпына келгенше қараусыз қалдырмаңыз және қажет болған жағдайда жедел жәрдем шақыруға дайындалыңыз.

Жедел жәрдем шақыру үшін 103 нөмірін теріңіз Құтқару қызметіне қоңырау шалу үшін 112 немесе 101 нөмірін теріңіз.

ОТЧЁТНЫЕ ВСТРЕЧИ

ОКРУГА РАЙОНА - НА ОБРАТНОЙ СВЯЗИ

Как известно, в ноябре месяце прошли отчетные встречи акима района Нурлана Борсукбаева, акимов округов, в ходе которых рассматривалось текущее положение дел в населенных пунктах, поднимались возникающие проблемы. Очередные встречи состоялись в конце минувшей недели в Жарыкском, Бельтерекском, Калбатауском сельских округах, поселке Жангизтобе. Встречи подтвердили – вопросы у сельчан не переводятся, некоторые из которых более или менее решаемы на местном уровне, по другим же необходима поддержка руководства района или области. Каковы предварительные итоги текущего 2025 года, какие планы ставят перед собой и чем живут жители округов – все это было конкретно представлено в информационных о проделанной работе по социально-экономическому и общественно-культурному развитию, озвученных акимами указанных административно-территориальных единиц Ф.Есимбековым, М.Жанаковым, М.Жансеитовым, заместителем акима райцентра Д.Жанбусиновым.

округа. Что сделано здесь в течение 2025 года? Это своевременное проведение уборочной кампании, подготовки к зимнему периоду, обслуживание уличного освещения, принятие мер по благоустройству, санитарной очистке и озеленению населенного пункта, отлове бродячих собак, представляющим серьезную угрозу здоровью граждан, и многое другое.

где не сорят», но, похоже, жители райцентра совсем не задумываются о том, как сделать внешний облик родного села ухоженным и респектабельным, да и наличие ответственности за нарушение санитарного законодательства страны, видится в этом плане, особо и не пугает их. Быть может, установление по периметру села камер видеонаблюдения «Сергек», если таковое произойдет, решит этот существующий в течение многих лет злободневный вопрос. Впрочем, как показала встреча, других проблем у жителей округа также хватает с избытком. Одни из них – необходимость строительства в райцентре новой школы, возведение еще одного полигона ТБО, футбольного поля в селе Капай батыр.

Выслушав все обращения, поступившие предложения от аудитории, Нурлан Борсукбаев отметил важность обратной связи с населением, как необходимого элемента эффективного управления, залога успешного и устойчивого развития района в дальнейшем. Это значит – все поднятые вопросы будут рассмотрены, найдут свое логическое разрешение, в том числе в контексте формируемого трехлетнего бюджета на 2026-2028 годы.

В выездах главы района так-

В ходе встреч сельчан, интересовали, прежде всего, вопросы социального блока. Так, вновь было озвучено о продолжении ремонта дороги районного значения Жарык – Жангизтобе, содержании внутрипоселковых дорог, улучшение освещения улиц, бесперебойная работа системы электроснабжения, вопросы санитарной очистки и благоустройства сел, наблюдающегося оттока населения из отдаленных округов, в контексте чего акцент ставился на активную реализацию национального проекта по привлечению переселенцев из других регионов страны.

На все обращения участников встреч были предоставлены ответы и необходимые разъяснения. Некоторые вопросы, в частности, установки дорожных знаков ввиду крутых поворотов на дороге Жарык – Жангизтобе, приведения в надлежащее состояние дороги до села Бельтерек, требующие конкретного рассмотрения, были занесены в протокол встречи и взяты на контроль акимата района и компетентных государственных органов.

Работа, проводимая сегодня в Калбатау, также направлена на повышение уровня жизни населения, следует из информации акимата

В ходе диалоговой площадки говорилось о целесообразности текущего ремонта ряда второстепенных улиц, продолжению качественной работы по улучшению

уличного освещения. Санитарное состояние села, вызывающее в настоящее время нарекания в адрес калбатауцев, которые не соблюдают эпидемиологические правила и порядок, как в общественных местах, так и возле своих домовладений – еще один момент обсуждения. Говорят: «Чисто там,

же приняли участие председатель маслихата Жарминского района Мейрхан Оспанбаев, прокурор района Максат Тулеуленов, начальник районного отдела полиции Даулет Райстанов.

Г. Смагулова.

РАБОЧАЯ ПОЕЗДКА

ОБСУЖДЕНЫ ВОПРОСЫ ОБРАЗОВАНИЯ

В начале текущей недели руководитель департамента образования области Абай Бауыржан Ердембеков в рамках рабочей поездки посетил Жарму, чтобы лично увидеть и оценить, чем сегодня живут школы и детские сады нашего района. В цели визита входило ознакомление с деятельностью образовательных учреждений ряда округов, анализ их текущего положения, обсуждение перспектив дальнейшего развития всей сферы образования. В маршрут поездки вошли средняя школа имени Карелина, комплекс-школа – детский сад имени Абая, детский сад «Акбота», Жарминский технологический колледж в городе Шар, районная школа искусств, спортивно-оздоровительный лагерь «Мейирим», средняя школа имени Маяковского в Калбатауском сельском округе.

В целом, акцент был уделен обновлению материально-технической базы организаций образования, внедрению современных технологий в обучающий процесс, обеспечению кадрового потенциала, созданию комфортных условий для всестороннего воспитания школьников. В школах и дошкольных учреждениях гостя встречали педагоги и директора, которые говорили о насущном – от ремонта зданий, обновления учебного оборудования до успешных достижений учащихся и учителей в ходе истекшего периода. Затронули местные педагоги и острые вопросы – необходимость модернизации инфраструктуры ряда учебных заведений и расширение возможностей дополнительного образования. В районе, в частности, многие годы решения требуют проблемные вопросы школы искусств, детского лагеря «Мейирим», ряда дошкольных организаций. Но были и теплые и приятные моменты. Так, Бауыржан Амангелдыулы, как выпускник школы имени Абая инициировал благотворительный челлендж «Алтын ұя мектебіне кітап сыйла», преподнес библиотеке учебного заведения большую коллекцию книжных изданий. «Академическое полное собрание сочинений Ахмета», «Абайтану», эпос «Алпамыс», «Антология древней литературы», «История казахской детской литературы» – ценный дар и яркое проявление уважения и сыновнего долга бывшего ученика к родной земле, педагогам, давшим ему путевку в жизнь. Верится, великолепный презент обогатит не только фонд школьной библиотеки, но и пробудит интерес у учащихся, которые непременно прочитают эти новые книги.

Завершающим мероприятием поездки стало совещание Бауыржана Ердембекова с руководителями школ. Главные темы встречи – обсуждение итогов учебного 2024-2025 годов, качество знаний учащихся, активность реализации различных образовательных программ, а также формирование рекомендаций и конкретных шагов по решению обозначенных вопросов повестки дня.

Руководитель управления образования, отметив, что стабильность и укрепление учреждений образования на местах является одним из ключевых приоритетов проводимой государственной политики, выразил готовность оказывать всемерную поддержку учебным заведениям Жармы в достижении всех поставленных задач, разрешении имеющихся проблемных моментов.

Собкорр.

ПРОФМАСТЕРСТВО

КОНКУРС РАБОЧИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ

Минувший четверг для студентов и преподавателей Жарминского технологического колледжа выдался памятным на добрые впечатления и позитив – в этот день здесь состоялся конкурс профессионального мастерства «Лучший по профессии» - мероприятие, собравшее более десятка сотрудников предприятий компании Solidcore Resources, и приуроченное к Году рабочих профессий-2025.

Основная цель конкурса - повышение уровня квалификации персонала, обмен опытом и знаниями между сотрудниками разных предприятий корпорации, популяризация профессий, от которых напрямую зависит эффективность и безопасность производственного процесса. Также состязание профессионалов способствовало укреплению сотрудничества между учебным заведением и Solidcore Resources, престижу отрасли среди студентов, избравших рабочие специальности.

Конкурсантов, студентов и их педагогов приветствовали аким города Шар Ердос Мурымбаев, начальник отдела по связям с общественностью Бакырчикского горнодобывающего предприятия Оксана Шаповалова, директор колледжа Берик Омаров, ру-

ководитель карьерного центра Кайрат Садыков.

Сегодня мы станем очевидцами знакового события, которое вдохновит коллег, укрепит командный дух и покажет истинную ценность профессионализма, - прозвучали поздравления.

В конкурсе участвовали машинисты экскаваторов и водители карьерных самосвалов Бакырчикского горнодобывающего предприятия, Комаровского горного предприятия и ТОО «Варваринское» (активы компании Solidcore Resources в Костанайской области), а также студенты Жарминского технологического колледжа.

На установленных в учебном заведении тренажерах нового поколения экскаваторщики демонстрировали точность, скорость, аккуратность при работе с ковшом и правильную погрузку горной массы в транспортное средство. Водители большегрузов проходили трассу на время, выполняли маневрирование в ограниченном пространстве, заезжали на погрузку, а также справлялись с разными непредвиденными ситуациями, смоделированными программой. Помимо практического этапа, участники сдали тестирование, включающее в себя вопросы о компании и корпоративных ценностях, охране труда и промышленной безопасности, системы экологического менеджмента.

По словам представителей экспертного жюри, в состав которого вошли преподаватели колледжа и специалисты Solidcore Resources, именно сочетание теории и практики позволяет объективно оценить квалификацию соревнующихся. Важно не только работать на технике, но и

понимать ее особенности, грамотно реагировать в сложных ситуациях.

Машинист экскаватора Андрей Лефранк за семь лет работы на БГП в профессиональном мастерстве поднимался до 8 разряда, и надеется, что все задания выполнил правильно. Андрей отметил, что соревновательный формат помогает взглянуть на свою работу по-новому, проверить навыки, внимательность и научиться извлекать урок даже из ошибок.

была скорой помощи, грузового КАМа, а через год, с получением водительской категории С1, стала водить большегрузный самосвал. Главное – не бояться, чувствовать габариты машины, любить свою работу, быть собранной и внимательной при ее выполнении, и тогда все получится, уверена Марина Ермоленко.

Конкурс мастерства – не только площадка для развития грамот-

ных кадров, их совершенствования в выбранном деле, но и действенная мотивация для молодежи. Это точка зрения старшекурсников Артема Цуканова и Арнура Болатова, выступавших на конкурсе от студенческой братии. Парни нисколько не стеснялись среди опытных экскаваторщиков и водителей. Они даже справились с практическими заданиями легче, чем профессионалы, потому что привыкли к виртуальным карьерам, где компьютерная программа моделирует разные сценарии, фиксирует ошибки и оценивает действия в нестандартных ситуациях.

- На практических занятиях факультета «Открытая разработка месторождений полезных ископаемых» наши студенты на специальных тренажерах-симуляторах учатся управлять карьерной техникой: экскаватором и самосвалом. Симулятор воспроизводит добычу и погрузку горной массы, позволяя ребятам приобретать и закреплять навыки работы. Здесь хотелось бы подчеркнуть, что комплекс тренажеров стоимостью 161 млн тенге приобрел и установил в нашем колледже крупнейший работодатель – Бакырчикское горнодобывающее предприятие, входящее в состав компании Solidcore Resources. В текущем году БГП также отремонтировало этот тренажерный кабинет. За все это предприятию большое спасибо от всех нас, - говорит мастер производственного обучения, ветеран сферы образования района Алдаш Скаков.

По итогам соревнований жюри определило победителей в каждой номинации. Среди машинистов экскаваторов лидировал Андрей Лефранк (БГП), среди водителей самосвалов – Тимур Идришев (БГП).

Все призы получили дипломы, памятные подарки. Организаторы отметили высокий уровень подготовки участников конкурса и подчеркнули – подобные мероприятия способствуют развитию культуры безопасности, повышению профессиональных навыков людей рабочих специальностей.

Фото Кирилла Ефремова

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

СОБРАН ХОРОШИЙ УРОЖАЙ ПОДСОЛНЕЧНИКА

К середине ноября текущего года завершена уборка масличных культур на площади свыше 10 тысяч гектаров. Несмотря на непростые погодные условия, осложнившим проведение уборочных работ, жарминским аграриям удалось убрать 9424 га площадей и собрать хороший урожай, составляющий более тридцати тысяч тонн маслосемян.

По информации сотрудников районного отдела сельского хозяйства и предпринимательства, основную часть урожая составили семена подсолнечника. Валовой сбор культуры достиг 30714 тысяч тонн при средней урожайности 32,6 центнера с гектара. Наибольший вклад в общий результат внесли ТОО «Алтын Қазан», КХ «Тайлак» (6377 тонн) Бирликшильского округа, КХ «Өр Алтай», «Аман -Есен», ТОО «Тнеке», СПК «Нұрқелды» (3590 тонн) Калбатауского округа, КХ «Прогресс», «Алғабас» «Қаражал», Ағайындар» (3280 тонн) Божегурского округа, КХ «Мұрат», «Арма», «Имадилов», СПК «Нұрқелды» (1650 тонн), ТОО «Шалабай» (510 тонн) Шалабайского округа, другие сельхозформирования района.

ЧИСТОТА И ПОРЯДОК У ПАМЯТНИКА ДОМБРЫ

В рамках республиканской экологической инициативы «Таза Қазақстан» в течение всего 2025 года проходит множество субботников и акций, в ходе которых приводятся в порядок места отдыха, достопримечательности, улицы и территории населенных пунктов. Представители партии «Аманат» принимают здесь активное участие, в тесном взаимодействии с государственными и общественными учреждениями в организации подобных мероприятий. Такой осенний субботник прошел 19 ноября возле памятника Домбры, с участием в нем как местных партийцев, так и сотрудников территориального центра оказания социальных услуг, коллектива средней школы Георгиевская, акимата райцентра. В ходе субботника в надлежащее состояние была приведена территория памятника, очищены от листьев и веток клумбы, собран другой мусор.

-Задачи данного субботника, которые мы хотим выполнить – внести вклад в охрану окружающей среды, повышение экологической культуры населения, чистоты и красоты родного села, бережного отношения к установленным памятникам. И конечно же, подобные инициативы укрепляют командный дух, формируют чувство ответственности за улучшение экологической составляющей в нашем райцентре, - говорит исполнительный секретарь Жарминского филиала партии «Аманат» Жанна Садыкова.

Субботник стал ярким примером того, как общие усилия могут преобразить облик центральных и второстепенных улиц села, когда стоит только немного постараться, взять в руки грабли и другие рабочие инструменты, бороться всем на установленном месте и дружно поработать, памятуя народную мудрость «земля красна спелыми плодами, а человек - добрыми делами».

Подготовила Г.Смагулова.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«DEGELEN Minerals» ЖШС, ҚР Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес, 2025 жылғы

26 желтоқсанда 11 сағ. 00 минутта Абай облысы, Курчатов қаласы, Тәуелсіздік көшесі, 4, әкімдік ғимараты мекенжайында Абай облысының Курчатов қаласында орналасқан «Придорожное» кен орнында кырыштықасты-құмды қоспаны өндіруге арналған тау-кен жұмыстарының жобасына РШН, ӨЭБ, ҚББ, ТҚІЖ, Қоршаған ортаны қорғау бөлімі жобасы бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетінін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі сайтында <https://ndbecology.gov.kz> және ЖАО сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru> танысуға болады.

Барлық ескертулер және/немесе ұсыныстар қоғамдық тыңдауларды өткізу күніне дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмей Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі сайтында <https://ndbecology.gov.kz> қабылданады.

Төтенше жағдай және (немесе) шектеу іс-шаралары, оның ішінде карантин, әлеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтенше жағдайлар енгізілген жағдайда, қоғамдық тыңдаулар онлайн-режимде өткізіледі. Өткізілетін қоғамдық тыңдаулардың белсенді сілтемесі <https://us06web.zoom.us/j/9349720393?pwd=bXN0YVkwD0pyQkQxbFdvMnIa0lmdz09>

Конференция идентификаторы: 934 972 0393. Қолжеткізу коды: 4rtj3.

Қосымша ақпаратты келесі электрондық мекенжайлар мен телефондар арқылы алуға болады: sema-200992@mail.ru. және + 77773177502.

Көзделіп отырған қызметтің операторы: «DEGELEN Minerals» ЖШС

Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Семей қаласы, Би Боранбай көшесі, 47-үй, 45-пәтер.

ЖСН 2406400322533. тел.: +7 701 837 4598

Жобаны әзірлеуші: «ECO project of city» ЖШС, Павлодар қаласы, Гагарин к-сі 76/61, тел: 87773177502. Эл.мекенжай: sema-200992@mail.ru.

Әсер ету аймағы: Абай облысы, Курчатов қаласы

Кен орнының географиялық координаттары:

1.50°43'13"N 78°32'16"E; 2. 50°42' 57"N 78°33'06"E; 3.50°42'45"N 78°33'19"E; 4.50°42'43"N 78°32'54"E; 5. 50°42'54"N 78°32' 18"E; 6.50°42'36"N 78°31'55"E.;7.50°42'16"N 78°32'57"E;8.50°42'25"N 78°31'45"E.

Әсер ету аймағының географиялық координаттары:

1.50°43'13"N 78°32'16"E; 2. 50°42' 57"N 78°33'06"E; 3.50°42'45"N 78°33'19"E; 4.50°42'43"N 78°32'54"E; 5. 50°42'54"N 78°32' 18"E; 6.50°42'36"N 78°31'55"E.;7.50°42'16"N 78°32'57"E;8.50°42'25"N 78°31'45"E.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ОО «DEGELEN Minerals», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, сообщает, что в 11 час 00 мин. 26 декабря 2025 года по адресу область Абай, г.Курчатов, Улица Тауелсиздик, 4, здание акимата, состоится общественные слушания в форме открытого собрания по Проекту НДВ, ПЭК, ПУО, ППМ, Раздел охраны окружающей среды на план горных работ на добычу гравийно-песчаной смеси на месторождении «Придорожное», расположенного в г. Курчатов области Абай.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz> , а также сайте МИО <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на сайте Национального банка данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов <https://ndbecology.gov.kz>.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий, в том числе карантина, чрезвычайных ситуаций социального, природного и техногенного характера, общественные слушания проводятся в онлайн-режиме. Активная ссылка проводимых общественных слушаний <https://us06web.zoom.us/j/9349720393?pwd=bXN0YVkwD0pyQkQxbFdvMnIa0lmdz09>

Идентификатор конференции: 934 972 0393. Код доступа: 4rtj3.

Дополнительную информацию можно получить по адресу sema-200992@mail.ru. и по телефонам + 77773177502.

Оператор намечаемой деятельности: ОО «DEGELEN Minerals»

Республика Казахстан, область Абай, г.Семей, улица Би Боранбая, дом 47, кв 45. БИН 2406400322533. тел.: +7 701 837 4598

Разработчик проекта: ОО «ECO project of city», г.Павлодар, ул.Гагарина 76/61, тел: 87773177502. Эл.адрес: sema-200992@mail.ru.

Территория воздействия: область Абай, г.Курчатов

Географические координаты месторождения:

1.50°43'13"N 78°32'16"E; 2. 50°42' 57"N 78°33'06"E; 3.50°42'45"N 78°33'19"E; 4.50°42'43"N 78°32'54"E; 5. 50°42'54"N 78°32' 18"E; 6.50°42'36"N 78°31'55"E.;7.50°42'16"N 78°32'57"E;8.50°42'25"N 78°31'45"E.

Географические координаты территории воздействия:

1.50°43'13"N 78°32'16"E; 2. 50°42' 57"N 78°33'06"E; 3.50°42'45"N 78°33'19"E; 4.50°42'43"N 78°32'54"E; 5. 50°42'54"N 78°32' 18"E; 6.50°42'36"N 78°31'55"E.;7.50°42'16"N 78°32'57"E;8.50°42'25"N 78°31'45"E.

Алаяқтар алдаудың жаңа тәсілдерін меңгеруде! Сак болыңыздар!

Цифрлық технологиялардың белсенді дамуы жағдайында Интернет желісі арқылы мемлекеттік, қаржылық және өзге де электрондық қызметтерге азаматтардың қол жеткізу ауқымы күннен күнге кеңейіп түсуде. Алайда, мұнымен қатар интернет-алайақтық саласындағы қылмыстардың түрлі әдіс-тәсілдері де қарқынды даму үстінде. Сіздерді аса сак болуға шақырамыз – алаяқтар жылдам дамып келе жатқан жасанды интеллект мүмкіндіктерін белсенді пайдаланып, бейнелер, аудиожазбалар және адамдардың бет-әлпеті мен дауысын дәл беретін кескіндер жасайды. Әлеуметтік желілерде зейнетақы жинақтарын әр түрлі облигацияларға, акцияларға және қаржылық операцияларға салу туралы шындыққа сәйкес келмейтін жарнамалары мен ұсыныстары бар роликтер жиі таралуда. Азаматтардың ресми құрылымдарға деген сенімін пайдалана отырып, алаяқтар психологиялық қысым көрсетіп, жеке және қаржылық ақпаратқа қол жеткізу мақсатында өздерін көбінесе мемлекеттік органдардың, банктердің, құқық қорғау органдарының, байланыс операторларының және басқа ұйымдардың, соның ішінде Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының қызметкерлері ретінде таныстырады.

Осыған байланысты, "БЖЗҚ" АҚ (БЖЗҚ, Қор) зейнетақы активтерін инвестициялаумен Ұлттық банк (ҚРҰБ) айналысатынын еске салады. Ол Үкімет бекіткен инвестициялық декларацияға сәйкес зейнетақы жинақтарын әр түрлі қаржы құралдарына салатын сенімді басқарушы ретінде әрекет етеді. Зейнетақы активтерін басқаруға ҚРҰБ-тан басқа инвестициялық портфельді басқарушылар (ИПБ) қатыса алады, оларға жинақтардың бір бөлігін аударуға мүмкіндік бар. ИПБ-ның басқаруына аударуды тек "БЖЗҚ" АҚ порталы арқылы жасауға болады, бұл үшін ешқандай делдал қажет емес.

Алаяқтық әрекеттердің алдын алу мақсатында және сіздің қауіпсіздігіңіз үшін «БЖЗҚ» АҚ төмендегілерді ескертеді:

•Зейнетақы төлемдерін рәсімдеу үшін ешқандай делдалдың көмегі қажет емес, комиссиялық төлем алынбайды;

•БЖЗҚ қызмет көрсеткені үшін өтемақы алмайды, барлық төлемдер қатаң түрде заң аясында жүзеге асырылады;

•Жинақтардың бір бөлігін тұрғын үйге немесе емделу ақысын төлеу мақсатында пайдалану тек уәкілетті оператор (екінші деңгейдегі банктер) арқылы жүзеге асырылады;

•Мемлекеттік органдардың, банктердің, құқық қорғау құрылымдарының, байланыс операторларының және БЖЗҚ-ның қызметкерлері телефон, электрондық пошта немесе мессенджерлер арқылы дербес деректерді, банк карталарының деректемелерін, SMS-кодтарды және өзге де құпия ақпаратты ешқашан талап етпейді;

•Егер қоңырау шалушы сіздің аты-жөніңізді, тұрғылықты мекенжайыңызды және жұмыс орныңызды білсе, ол оның ресми тұлға екендігін білдірмейді. Қажетті деректердің барлығын түрлі тәсілдермен алуға болады.

•"БЖЗҚ" АҚ қызметкерлері өз жинақтарын аудару, қаржы құралдарына салу, сондай-ақ қандай да бір акциялар сатып алу туралы ұсыныстар жасалатын түрлі роликтерге қатыспайды.

БЖЗҚ қатаң ескертеді! Ақпаратты ресми көздерден алыңыздар және тек заң шеңберінде әрекет етіңіздер.

Барлық сауалдарыңызға жауап алып, зейнетақы жинақтарыңыздан төлем алу және аударуға қатысты ақпараттың дұрыстығын БЖЗҚ бөлімшелерінде де, қашықтықтан да:

-enpf.kz сайты, БЖЗҚ/ЕНПФ ұялы қосымшасы арқылы,

-байланыс орталығының 1418 көп арналы тегін байланыс нөміріне қоңырау шалу жолымен немесе +7 777 000 1418 нөмірі бойынша WhatsApp арқылы,

-БЖЗҚ-ның Одноклассники, Telegram, Facebook, Вконтакте, X және Instagram сияқты танымал платформалардағы әлеуметтік желілердегі ресми парақшалары арқылы да тексеріңіз.

Жақындарыңызды, әсіресе қарт туыстарыңызды ақпараттық қауіпсіздік ережелерімен таныстырыңыздар.

Сақтық шараларын алдын ала қабылдаңыз, осылайша сіз өзіңіздің жеке деректеріңіздің берік қорғалуын, қауіпсіздігін және құпиялылығын қамтамасыз етесіз.

"БЖЗҚ" баспасөз қызметі.

Ауыл шаруашылық малдарына жабайы аңдардың шабуылдауын алдын алу

Соңғы уақытта қасқыр, сілеусін, түлкі, шибөрі және басқа да жабайы жыртқыш аңдардың малға шабуыл жасау жағдайлары тіркелді. Осындай оқиғалардың алдын алу үшін төмендегі сақтық шараларын сақтау ұсынылады:

1. Мал бағу тәртібін күшейту
2. Түнгі уақытта үй жануарларын қараусыз қалдырмай міндеті түрде қораларға қамау
3. Үй жануарларын ұстайтын жерлер мықты жағдай келгенше биік қоршаулар қоршалып, жарық орнатып, қора мандарына ит байлап ұстау қажет.
4. Жабайы фауна жануарлары табиғи азық қоры азайғанда, жоғалғанда немесе құтырық ауруына шалдыққанда ғана сақтану инстинктеріне қармастан елді мекендерге ене бастайды. Бұл аурумен басқада жыртқыш емес жабайы жануарлар ауыруы мүмкін (елік, бұғы, қабан) елді мекендерге енуі мүмкін болғандықтан сақтану шараларын

5. Жабайы аңдар елді мекен аумағында байқалса немесе ауылшаруашылық малдарына шабуыл жасаған жағдайда уақыт мезгіліне қарамастан дереу түрде округ әкіміне, ветеринарлық мал дәрігеріне, учаскелік полиция қызметкерлеріне хабар беру керек.

5. Ауыл тұрғындары жабайы фауна жануарларынан сақтану мақсатында ондай жануарлар кездесе қалған жағдайда олардың қасына жақындауға, тамақтандыруға өмірлеріне қауіп төндірмеу мақсатында қатаң түрде тиям салынады. Күн батқанан кейін балалардың үйден немесе есік алдындағы ауладан себепсіз кетпеуін қамтамасыз етуі шарт болып табылады.

Жоғарыда аталған шараларды орындау адамдармен ауыл шаруашылық малдарының қауіпсіздігін арттырып, жыртқыш аңдардың шабуыл қаупін азайтуға көмектеседі. Барлық тұрғындарды малды күтіп-бағу кезінде және өзін –өзі сақтау шараларын қатаң сақтауға шақырамыз.

М. Рахимбеков, Жарма ауданы бойынша ветеринария бөлімінің ветеринары.

САТЫЛАДЫ

Қалбатауда орталықта Абдрахманқызы 52 мекенжайында орналасқан жеке тұрғын үй сатылады. Жер учаскесі 12 сотка. Болашақта жаңа үй, немесе шағын бизнес орталығын салуға ыңғайлы.

Телефон нөмірі: 8 777 152 90 88

АСҚА ШАҚЫРУ

Құрметті ағайын – туыс, бауырлар, құда – жекжат, жора – жолдастар және анамыздың көзін көрген барша жамағат! Сіздерді аяулы анамыздың, сүйікті апамыз Кусайнова Құлыбарам Сағидоллақызының рухына бағышталған 40 күндік дұға асына шақырамыз!

Ас 30 - шы қараша күні сағат 12:00 де Қалбатау ауылы “Шаңырақ” – мейрамханасында ерлер мен әйелдерге бірге беріледі.

Еске алушылар:мұбайы, балалары, немерелері.

Жас қаламгер!

Жас ақындар байқауы

Жарма ауданы әкімдігінің «Шар қаласының жастар ресурстық орталығының» ұйымдастыруымен «Шарым - шаттығым» тақырыбында өлең жазу сайысы өтті.

Бұл шараның басты мақсаты - жастардың шығармашылық қабілеттерін шыңдап, туған жерге деген сүйіспеншілігін арттыру болды. Сайысқа қала мектептерінің оқушы-

лары қатысып, өздерінің шабытты өлең жолдарын ұсынды. Қатысушылар туған өлкесінің сұлулығын, елге, жерге деген сүйіспеншілігін, мақтаныш сезімін жырлады. Әр өлеңде жас буынның өз еліне деген патриоттық рухы мен өмірге құштарлығы айқын көрініс тапты. Шара соңында "үздік" деп танылған қатысушылар арнайы алғыс хаттармен және естелік сыйлықтармен марапатталды. Мұндай шығармашылық байқаулар жастарды рухани дамуға, поэзияға қызығушылығын арттыруға, сондай-ақ олардың бойында туған жерге деген мақтаныш пен жауапкершілік сезімін қалыптастыруға зор ықпал етеді. Жоғарғы сынып оқушылары арасында жеңімпаз Максұтбек Арай, кіші буын арасында - Смаилова Айзере 1-орынды иемденді.

Шар қалалық Жастар ресурстық орталығы.

Шарым-шаттығым

Әрбір сүйген адамзатын әділдеген,
Шарым гөй алақандай елжіреген.
Жүрегіне сыйғызған адамзатты,
Шарым менің, сүйемін мәңгілікке.

Шарымның өзені гөй сылдырлаған,
Бейне бір өлең жырды сыбырлаған.
Дара дарын - Абайымның ізі қалды,
Тасы менен топырағында қыбырлаған.

Тарихы бар өзінің жайсаң далам,
Даламның құдіретіне мен тамсанам.
Шарыма теңесерлік ауыл да жоқ,
Шығаратын зауыттай «нағыз адам».

Кіндік қаным тамған жер - сен гөй, Шарым,
Ұмытуға сені менің бармас дәтім.
Жақсы көрем жүрегімнің кеңдігінен,
Өмірдегі бастауымсың - менің Шарым.

Мақсұтбек Арай,
«Абай атындағы мектеп - балабақша кешені»
КММ-нің 10-сынып оқушысы.

Туған жерім - Шар қалам,
Туған елім - Шар қалам.
Темір жолдың түйіне,
Қызығады - ау бар ғалам.

Күн нұрымен арайлап,
Батады-ау сарғайып.
Ел еңбегі еленген,
Шарым менің жасай бер!

Смаилова Айзере,
«Төлеу Көбдіков атындағы орта мектебінің»
5-сынып оқушысы.

«Ұранды елдің ұрпағы – қайсар!» Зияткерлік сайыс өз мәресіне жетті

Қазақстан Республикасының Конституциясының және Қазақстан халқы Ассамблеясының 30 жылдығына орай Жарма ауданының Достық үйінде оқушылар арасында «Ұранды елдің ұрпағы – қайсар!» атты зияткерлік сайыс ұйымдастырылды. Шараның басты мақсаты – жас ұрпақтың бойында отансүйгіштік қасиетін қалыптастыру, патриоттық рухын көтеру, ұлттық бірлікті дәріптеу және оқушылардың білім мен логикалық ойлау қабілеттерін дамыту болды.

Сайысқа Қалбатау ауылдық округі бойынша мектептерден 9–10 сынып оқушылары қатысып, әр мектеп екі командадан ұсынды. Командалар өздерінің аты, ұраны және эмблемаларымен таныстырылып, бірнеше кезең бойынша білім бәсекесіне түсті. Қатысушылар Қазақстан тарихына, мәдениетіне, әдебиетіне қатысты күрделі сұрақтарға жауап беріп, логикалық тапсырмалар орындап, тарихи тұлғалар мен оқиғалар бойынша шығармашылық жұмыстарын таныстырды.

Жарыс өте тартысты өтті. Оқушылардың әр кезеңдегі дайындық деңгейі, ерекше тапқырлығы мен білімге деген құштарлығы көрермендер тарапынан жоғары бағасын алды.

Сайыс нәтижелері төмендегідей болды:

1 орын – Абай атындағы көпсалалы мектеп-гимназиясының «Білім шамы» командасы

2 орын – Георгиевка орта мектебінің «Жалын» тобы

3 орын – Маяковский атындағы орта мектебінің «Ұлан рухы» және «Алаш арыстары» командалары

Қалған қатысушы командалар белсенділік танытқаны үшін алғыс хаттармен марапатталды.

Мұндай зияткерлік додалар жас буынның рухани дамуына, елжандылық қасиеттерінің қалыптасуына және бірлік пен татулық құндылықтарын бойына сіңіруіне үлкен үлес қосатыны сөзсіз.

Жарқын болашақтың иесі – білімді, қайсар, рухы биік ұрпақ.

«Жарма ауданының достық үйі»КММ

ҚАЛБА ТЫНЫСЫНА ЖАЗЫЛУ

2026 жылдың бірінші жартыжылдығына «Қалба тынысы» газетіне жазылу басталды. Пошта тарифінің қымбаттауына байланысты - «Қазпошта» АҚ арқылы жеке тұлғалар үшін 3585 теңге

(пошта қызметкерлері үйіңізге жеткізіп береді), кәсіпорындар, ұйымдар мен мекемелер үшін алты айға газет редакциясы арқылы (өзіңіз келіп аласыз) аудан орталығының тұрғындары үшін - 2700 теңге. Біздің газетімізге жазылыңыз және ауданда, облыста, елде болып жатқан барлық оқиғалар туралы әрдайым хабардар болыңыз.

ПОДПИСКА НА ҚАЛБА ТЫНЫСЫ

Началась подписка на «Калба тынысы» на первое полугодие 2026 года. Стоимость подписки с учетом повышения почтовых тарифов для физических лиц через АО «Казпочта» с доставкой на дом - 3585 тенге, для предприятий, организаций и учреждений, жителей районцентра с посещением редакции газеты на шесть месяцев – 2700 тенге. Подписывайтесь на нашу газету и будьте всегда в курсе всех событий, происходящих в районе, области, в стране.

Редакцияның мекен-жайы:
070600, Абай облысы, Жарма ауданы, Калбатау ауылы,
Қабанбай к-і, 101/4үй

«Қалба тынысы» газеті "Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат комитеті" республикалық мемлекеттік мекемесінде 2024 жылғы 2 ақпанда қайта тіркеліп, № KZ92VPY00086934 куәлігі берілген.

Жарнаманың нақтылығына жарнама беруші жауапты.

Газет аптасына бір рет қазақ және орыс тілдерінде шығады.

Газет «Қалба тынысы» газетінің компьютерлік орталығында беттеліп, Өскемен қаласындағы, Абай даңғылы, 20 үйде орналасқан «Печатное издательство – агентство «Рекламный Дайджест» ЖШС –де офсеттік тәсілмен басылған.

Тираж -2300

Тапсырыс: №222

БАҚ –тың меншік иесі: ЖК «Арыххан»

Директор-Бас редактор Кәусар Арықханқызы.